

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה
והשתלמויות

משרד החינוך

לא תעמוד על דם רעך - הושטת יד לחסרי ישע

כיתה י'

"לא תעמד על דם רעך" (ויקרא יט, טז) -
מניין לרואה את חברו שהוא טובע בנהר או חיה גורתו או לסטים באין עליו שהוא חייב
להצילו?
תלמוד לומר: לא תעמוד על דם רעך"
(סנהדרין עג ע"א)

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה
והשתלמויות

משרד החינוך

מבוא למורה

לא תעמוד על דם רעך- הושטת יד לחסרי ישע

שיעור זה הוא אחד מתוך שלושה שיעורים בנושא "ערבות הדדית" "לא תעמוד על דם רעך" והוא מתמקד בהושטת יד לחסרי ישע ומיועד לכיתה י'.
בשיעור זה, נברר מי הוא חסר ישע? מהי הושטת יד לחסרי ישע? מה החשיבות בסיוע לחסר ישע בקהילה ובחברה?
נבחן את מחשבותיהם והתנהגותם של התלמידים באמצעות דילמות חברתיות ומוסריות.

כל שיעור מותאם ל-45 בכיתה :

- [שיעור 1 – הושטת יד לחסרי ישע- כיתה י'](#)
- [שיעור 2 – הצלה במצבי סיכון- כיתה יא'](#)
- [שיעור 3 – מאדישות למוערבות- כיתה יב'](#)

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה
והשתלמויות

משרד הבריאות

מי הוא חסר ישע?
מהי הושטת יד לחסרי ישע?
מה החשיבות בסיוע לחסר ישע בקהילה ובחברה?

חסר ישע הוא אדם שלא יכול לדאוג בעצמו לצרכים או לבריאות שלו

נציג את תקציר הסרטון "להציל חיים של אחרים" של מואב ורדי (אפשר לצפות החל מדקה 04:00) - "המקור", חדשות ערוץ 10, "סיפורה של בזכות תרומת מח עצם. הסרטון מתמקד עמית קדוש" מתאר את מסעה של הילדה עמית קדוש שחייה ניצלו בהתגייסות ההמונית של תושבי ישראל למענה.

פתיחה

גוף –
מהלך

סיום

שאלות לדיון

- מהו לדעתכם המסר העיקרי בסרטון?
- ספרו על מקרים נוספים של הושטת עזרה לחסרי ישע ששמעתם או שאתם מכירים?
מהי הושטת היד שניתנה להם?

בשיעור זה, נבחן את מחשבותיהם והתנהגותם של התלמידים באמצעות דילמות חברתיות המסודרות מהמקרה הקל לכבד. במסגרת ניתוח הדילמות, עליהם להכריע האם מדובר בחסרי ישע.

1. שאלון אישי

נחלק את השאלון "**מה אתם הייתם עושים?**" - כל משתתף ימלא את השאלון באופן אישי. על התלמידים להכריע: האם מדובר במצב של סיוע לחסר ישע? האם הם היו מתערבים? כיצד?

2. עיבוד בקבוצות

נתחלק לקבוצות של שלושה-חמישה תלמידים. כל קבוצה תבחר דילמה אחת ותציע הצעות להתנהגות באותו מקרה.

3. דיון במליאה

הקבוצות יציגו את הדילמות שבחרו ואת הצעות ההתערבות שלהם.

פתיחה

גוף –
מהלך

סיום

שאלות לדיון במליאה

- באלו מצבים חברתיים, רוב חברי הקבוצה נטו לפעול? מדוע לדעתכם? האם רק במצבים בהם מעורבים חסרי ישע?
- מהם ההבדלים בין הדילמות? מהי הסכנה או הבעיה העומדת על הפרק בכל אחת מהן?
- האם יש מצבים חברתיים שבהם חייבים להתערב לדעתכם? מדוע?

מה אתם הייתם עושים? – שאלון עמדות

הסיטואציה	האם מדובר במצב שבו מעורבים חסרי ישע?	הייתי מתערב/ת אם הייתי נתקל/ת בכך? (כן/לא)	כיצד הייתי מתערב/ת (אם בחרתי בכך)
נער משמיע מוזיקה בקולי קולות ואוכל במבה וכריך מדיף ריח בקרון השקט ברכבת			
שני אנשים צועקים זה על זה בדירה סמוכה למקום מגוריכם			
חבר/ה בקבוצת וואטסאפ משותפת מקבל/ת איומים מפורשים על חייו/ה מחבר/ה אחר/ת			
נער/ה מקיאה באמצע הרחוב, בשטח ציבורי			
מוכר מסרב למכור ולתת שירות לאדם בגלל מראהו ובגלל המבטא שלו, ואף משמיע אמירות גזעניות כלפיו			
אדם חוטף ארנק וטלפון סלולרי מאישה מבוגרת ומתחיל לרוץ			
אופנוען בן 62 שוכב על הכביש לאחר שנפגע ממשאית			

בשיעור זה, דנו בהושטת יד לחסרי ישע. הצגנו סיטואציות שונות של בקשת עזרה ובחנו את עצמנו אם היינו מושיטים יד או לא. גילינו כי בדרך כלל אנו נוטים להציע עזרה למי שאינו יכול לעזור לעצמו מתוך אחריות אנושית וסולידריות.

נקרין את הסרטון: [תעביר את זה הלאה](#)

פתיחה

גוף –
מהלך

סיום

שאלות לסיכום ורפלקציה

- מה הייתה הדילמה המהותית ביותר איתה התמודדתם?
- מהי התובנה העיקרית שלכם מהשיעור?

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה
והשתלמויות

משרד החינוך

סרטים

